

Hellada – mieszkańcy starożytnej Grecji w ten sposób nazywali swój kraj,

Helleni – mieszkańcy Hellady,

Kultura helleńska – kultura stworzona przez Hellenów;

epoka helleńska zakończyła się wraz ze

śmiercią Aleksandra Wielkiego (323r.p.n.e.)

Achilles – po zwycięstwie nad Hektorem przywiązał ciało pokonanego przeciwnika do swojego

rydwanu i ciągnął je po ziemi, jeżdżąc wokół obleganej przez Greków Troi.

Dziedzictwo starożytnych Greków wywodzi się m.in. z kultury mykeńskiej (ok. 1000-1100p.n.e).

Informacje na ten temat dostarczane są przez badania archeologiczne oraz epepeje „Iliada” i

„Odyseja” napisane przez Homera. W „Iliadzie” znajduje się opis oblężenia Troi.

Troja wg Homera została zdobyta podstępem – wojownicy achajscy ukryli się w drewnianym koniu, który jako dar został wprowadzony do bezskutecznie obleganego przez Greków miasta.

Kultura minojska – jedna z najstarszych cywilizacji epoki brązu w obszarze Morza

Śródziemnego, odkryta i poznana dokładniej dopiero na początku XXw. dzięki pracom

wykopaliskowym. Zaczęła kształtować się ok. 3000r.p.n.e. na wyspie Krecie.

Ważne daty:

- Ok. 1100 p.n.e. – zdobycie Troi przez Achajów,
- 490 p.n.e. – bitwa pod Maratonem,

- 480 p.n.e. – bitwa pod Termopilami,
- 480 p.n.e. – bitwa pod Salaminą,
- 479 p.n.e. – bitwa pod Platejami,
- 430 p.n.e. – powstanie Dziejów Herodota,
- 431-404 p.n.e. – wojna peloponeska,
- 338 p.n.e. – bitwa pod Cheroneą,
- 323 p.n.e. – śmierć Aleksandra Wielkiego.

Polis – państwa miasta,

- W 490 p.n.e. hellenowie pokonali Persów w bitwie pod Maratonem,
- W 480 p.n.e. obrona Hellady pod napaścią armii perskiej króla Kserksesa
- 480 p.n.e. zwycięska wojna koło wyspy Salaminy. Bitwa ta była przełomowym wydarzeniem wojen grecko-perskich.

Herodot – nazywany Ojcem Historii. Jedynym zachowanym dziełem jest 9-księgowa relacja z wojen perskich. Był historykiem greckim.

Wojna peloponeska – (431-404 p.n.e.) konflikt zbrojny pomiędzy Atenami, a Spartą. Powodem wojny była rywalizacja dwóch największych potęg greckich o hegemonię nad całą Grecją.

Lew z Cheronei – mierzący ponad 6m posąg, który postawiono na grobie hoplitów poległych w walce z macedończykami.

Polskie Teropile – nazwa nadawana kilku bitwom w historii Polski na wzór bitwy w wąwozie

Termopilskim, znanej z bohaterskiej postawy Spartan.

Polski Leonidas – podczas powstania listopadowego polskim Leonidasem nazywany był gen.

Józef Sowiński. Był weteranem wojen napoleońskich, podczas których stracił nogę. Podczas szturmów armii carskiej 6 września 1831r. dowodził obroną.

Powstanie listopadowe – 29 listopada 1830r., pierwszym dyktatorem powstania został gen.

Józef Chłopicki.

Bitwa pod Zadwórzem – 17 sierpnia 1920r., liczący 330 żołnierzy polski oddział dowodzony przez kpt. Bolesława Zajączkowskiego stoczył bitwę z siłami Budionnego (sowieci) w okolicach stacji kolejowej w Zadwórz. Walka zakończyła się zwycięstwem przeciwnika, a kpt.

Zajączkowski w obliczu klęski, wraz z kilkoma oficerami popełnił samobójstwo.

- Walki w Zadwórz powstrzymały marsz części Pierwszej Armii Konnej zaledwie o jeden dzień, ale dzięki temu pozwoliły wojskom polskim przygotować obronę Lwowa.

- Bitwa ta zmniejszyła także prawdopodobieństwa połączenia oddziałów Budionnego z siłami bolszewickimi.

- Bitwa pod Zadwórzem można określić inaczej jako Polskie Termopile.

Inne bitwy nazywane „Polskimi Termopilami”:

- Bitwa pod Hodowem (11 czerwca 1694r.),

- Bitwa pod Węgrowem (3 lutego 1863r.),

- Bitwa pod Dytiatynem (16 września 1920r.),
- Obrona Wizny (7-10 września 1939r.)

1 września 1939r. – nazistowskie Niemcy zaatakowały Polskę, rozpoczynając IIWŚ

Bitwa pod Monte Cassino – 4 bitwy stoczone przez aliantów w 1944r. w rejonie klasztoru

Monte Cassino. Bitwa uważana za najbardziej zaciętą w czasie IIWŚ. Ataki prowadzone w trzech fazach zakończyły się klęską. Zdobycie Monte Cassino nastąpiło 18 maja 1945r. przez Polaków.

Bitwa polsko-bolszewicka - wojna pomiędzy II RP, a FSRR dążącą do podboju państw

europjskich i przekształcenia ich w republiki radzieckie zgodne z doktryną i deklarowanymi celami politycznymi Rosyjskiej Partii Bolszewickiej.

Republika rzymska: -_-

Według legendy Rzym założył w 753r p.n.e. Romulus. Był pierwszym królem, a po nim kolejnych sześciu władców. W 509r p.n.e. wygnano ostatniego króla i wprowadzono ustrój republikański.

Wilczyca kapitolińska – to etruska rzeźba nawiązująca do legendy o założeniu Rzymu.

- 753 p.n.e. – data założenia Rzymu,
- 509 p.n.e. – republika,
- 458 p.n.e. – dyktatura Cyncynata,
- 133 p.n.e. – reformy Teberiusza Grakcha,
- 123 p.n.e. – reformy Gajusza Grakcha,

- 48 p.n.e. – przejęcie władzy przez Dżuliusa Sizara,
- 27 p.n.e. – utworzenie cesarstwa rzymskiego.

Liktorzy – niższy funkcjonariusz, który podczas pochodów początkowo poprzedzał królów rzymskich, a potem niektórych wyższych urzędników oraz cesarzy.

Wzór rzymskiego patrioty – takie miano otrzymał Lucjusz Kwincjusz Cyncynat po wojnie z Ekwami (458r p.n.e.).

Princeps Senatus = pierwszy w senacie – takim mianem określił się Oktawian po objęciu władzy w 31r p.n.e..

W I w p.n.e. w republice rzymskiej zaczęły wybuchać wojny domowe. W ich wyniku w 48r p.n.e. całkowitą władzę przejął Juliusz Cezar.